

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2017-11-28
2017:36SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna anställd som investeringsrådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Han har numera aktiv licens och är anställd hos ett annat anslutet företag.

Företaget har anmält bl.a. att licenshavaren inte har anmält två bisysslor.

SwedSec har med hänvisning till företagets anmälan begärt att disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Licenshavaren har i början av januari 2017 blivit informerad om att konstförmedling inte ska bedrivas inom ramen för företagets verksamhet. Han har, i tiden därefter, rekommenderat kunder hos företaget att investera i konst och för detta berättigats till provision från konstförsäljaren med tio procent av den förmedlade affären (bisysslan). Han har riktat erbjudandet till 10–20 av företagets kunder. Två av dessa har genomfört konstköp, vilket har berättigat licenshavaren till provision om totalt 144 500 kr, att betalas till hans aktiebolag X. Licenshavaren har inom ramen för bisysslan rekommenderat kunder att sälja finansiella instrument för att genomföra konstköpen. En av kunderna har därvid sålt finansiella instrument för sammanlagt 1 260 000 kr. Det finns således en tydlig koppling till företagets verksamhet. Det är uppenbart att licenshavaren har haft ett personligt intresse i konstförmedlingen och han har tjänat betydande belopp genom förmedlingen. Det synes

vidare vara fråga om en verksamhet som dels är riskfylld, dels konkurrerande med den som bedrivs av företaget.

Av en redogörelse för händelsen som licenshavaren lämnat till företaget framgår att det inte har varit fråga om någon enskild åtgärd, att han informerats i januari 2017 om att konstförmedling inte ska bedrivas och att han har känt till att det utgjort en otillåten bisyssla och därför försökt att hemlighålla konstförmedlingen. Företaget har frågat honom om konstförmedlingen, varefter han har redogjort för denna. Redogörelsen har nedtecknats av företaget och signerats av licenshavaren. Företaget har inte utövat några som helst påtryckningar för att få licenshavaren att underteckna redogörelsen. Han har även fått möjlighet att komplettera eller göra ändringar i den, vilket han inte önskat göra. Licenshavarens nya uppgifter bör följaktligen lämnas utan avseende, i den del de står i strid med vad han har angett i redogörelsen.

Vidare har licenshavaren, sedan den 4 januari 2016, varit ensam styrelseledamot i bolaget Y AB. Det bolaget har, enligt den senaste årsredovisningen som är undertecknad av licenshavaren, 11 anställda och en årsomsättning om cirka 3 000 000 kr. Företaget har inte haft någon verkställande direktör. Licenshavaren har således ensam haft ansvar för bolaget Y:s verksamhet. Mot bakgrund av detta kan det presumeras att han ägnat betydande tid åt att leda dess verksamhet och att detta har gått ut över hans heltidstjänst hos företaget. Av hans uppgifter om sin roll som styrelseledamot synes framgå att han överträtt förbudet mot styrelsemålvakter i aktiebolagslagen.

Företaget har inte blivit informerat om bisysslorna och har inte godkänt dessa. Den bisyssla som avser konstföremål har innefattat överträdelse av företagens riktlinjer för hantering av etiska frågor vad avser reglerna om tveksamma åtgärder, jäv och bisysslor. När det gäller bisysslan som styrelseledamot har han överträtt nämnda riktlinjer vad avser reglerna om bisysslor. Licenshavaren har med anledning av de aktuella överträdelserna sagt upp sig och avslutat sin anställning hos företaget. Företaget har inte hamnat i någon besvärlig situation i anledning av detta. Tvärtom har det förbättrat företagens situation, eftersom företaget inte kan ha anställda som avsiktligt agerar i strid med företagens instruktioner och överträder företagens interna regelverk.

Sedan företaget erhållit disciplinutskottets preliminära beslut har det anförts att företaget anser att överträdelserna är så allvarliga att de bör föranleda återkallelse av licenshavarens licens.

Licenshavaren har förnekat företagens påståenden om regelöverträdelser. Han har via ombud anförts i huvudsak följande:

Han har arbetat som rådgivare sedan 2011 och aldrig haft några kundklagomål. Företagens anmälan har sin upprinnelse i att han valt att lämna sin anställning hos företaget. Han kom att, i tidsmässigt samband med ett flertal andra kollegor, säga upp sin anställning. Detta har

försatt företaget i en besvärlig situation, vilket synes ha påverkat det sätt på vilket företagets ledning valt att hantera den uppkomna situationen. – Företaget har i sin anmälan åberopat en rad lösryckta påståenden, overifierade omständigheter och illa underbyggda slutsatser i syfte att försöka framställa en bild av att han i strid med företagets interna regler förfarit illojalt och bedrivit riskfylld verksamhet. Denna bild är inte korrekt. Företaget har, för att säkerställa sina egna intressen, utnyttjat hans beroendeställning som arbetstagare och förmått honom att underteckna den av företaget upprättade och i stora delar felaktiga redogörelsen. – Den 3 mars 2017 var han kallad till ett sedvanligt budgetmöte med företagets ledning. Det visade sig dock att syftet med mötet inte var att diskutera budgetfrågor. I stället konfronterades han vid mötet med frågor och påståenden hänförliga till hans inblandning i den angivna konstverksamheten. Det var först vid detta möte som han fick information om att företaget beslutat att inte arbeta med konstförmedling. Vid mötet ombads han att underteckna den redogörelse som företaget upprättat. Han uppfattade situationen som att han inte hade något val, trots att redogörelsen var felaktig i ett flertal avseenden. Han har således inte känt till att konstverksamheten måste godkännas av företaget. Det är inte heller korrekt att han försökt att hemlighålla något. Han har inte vid något tillfälle tillfrågats av företaget om han önskar göra några ändringar i redogörelsen. Däremot har han framfört önskemål om att ändra innehållet i redogörelsen Detta har dock inte skett.

Företaget har felaktigt beskrivit den konstverksamhet som det hänvisar till. Konstverksamheten bedrivs av firma Z. En bekant till honom företräder den firman genom fullmakt och ombesörjer på firmans uppdrag försäljning av konst. Företagets påstående om att firmans verksamhet skulle vara konkurrerande med företagets är inte korrekt. Detta följer dels av att de båda verksamheterna är helt väsensskilda, dels av att han inte på något sätt rekommenderat företagets kunder att sälja värdepapper för att köpa konst. Företagets påstående i detta avseende är helt grundlöst och företaget har inte heller presenterat någon som helst bevisning till styrkande därav. Han har i och för sig förmedlat kontakten mellan den i anmälan aktuella kunden och firman. Den aktuella kunden och han har emellertid en mycket nära vänskapsrelation och kunden ifråga har ett genuint konstintresse. Kunden har därefter självständigt och helt utan inblandning från honom fattat intresse för den av firman erbjudna konsten och sedermera träffat avtal om köp. Utöver nämnda köp har, såvitt han erfar, inga ytterligare köp kommit till stånd mellan firman och företagets kunder. De fakturor som företaget bifogat anmälan har inte ställts ut av ett bolag som ägs av honom. Det aktuella bolaget X ägs av hans bror. Det stämmer inte heller att han har rekommenderat kunder hos företaget att köpa konst av firman Z på sätt och i den omfattning som företaget påstår. Det är hans uppfattning att ovanstående omständigheter sammantaget med att företaget inte förmått presentera underlag som styrker företagets påståenden, medför att han inte kan anses ha haft en otillåten bisyssla på sätt som företaget påstått.

Det förhållandet att han sammankopplat en konstintresserad vän, tillika kund hos företaget, med en annan vän som är verksam i konstbranschen kan inte anses utgöra ett etiskt problem eller tveksam åtgärd inom ramen för företagets etiska riktlinjer. Den aktuella bestämmelsen i riktlinjerna avser att reglera verksamhet som företas inom företaget. Eftersom hans åtgärd är

hänförlig till hans privata sfär och saknar koppling till hans anställning och företagets verksamhet, kan hans åtgärd inte anses strida mot den aktuella bestämmelsen. Hans åtgärd torde inte heller falla inom ramen för bestämmelsen i de etiska riktlinjerna om jäv, eftersom han inte kan anses ha handlagt någon fråga i vilken han eller någon närstående har haft något personligt intresse. Inte heller kan hans åtgärd att koppla samman två vänner, anses strida mot de etiska riktlinjerna, dels då åtgärden företagits inom den privata sfären som måste anses vara helt avskild och separerad från företagets verksamhet, dels då det är fråga om en enskild åtgärd, varför åtgärden därmed inte heller kan anses vara av sådan art eller omfattning att åtgärden skulle kunna vara att anse som en bisyssla, vilket torde förutsätta någon form av omfattning och varaktighet.

Vad avser påståendet om bisyssla såsom ensam styrelseledamot i ett servicebolag, är det riktigt att han varit styrelseledamot i det aktuella bolaget Y. Han har dock inte varit aktiv i verksamheten och han äger inte några aktier i bolaget Y. Hans roll som styrelseledamot har varit känd för företaget, särskilt med beaktande av att bolaget Y under lång tid ombesörjt städning i företagets lokaler. Detta förhållande var så pass etablerat och känt inom företaget, att företagets personal meddelade honom direkt vid de tillfällen någon hade synpunkter på städningen som bolaget Y utfört. Bolaget Y har även tillhandahållit städtjänster i hemmet till en av företagets delägare. Verksamheten i bolaget Y har hela tiden drivits av dess ägare. Eftersom ägaren under en tid haft ekonomiska problem, har ägaren inte själv haft möjlighet att vara styrelseledamot i bolaget Y. Fram till den 4 januari 2016, var det i stället ägarens sambo som var styrelseledamot i bolaget Y. När ägarens sambo avgick som styrelseledamot, ställde han upp på att låta sig registreras som styrelseledamot i bolaget Y. Förhållandet var känt för företaget och företaget har inte tidigare haft några synpunkter på detta. Det är således inte korrekt att han har ägnat en betydande tid åt verksamheten i bolaget Y och det är inte heller riktigt att detta har gått ut över hans heltidstjänst hos företaget. Hans åtgärd, som varit ytterst begränsad, kan med anledning av ovanstående inte anses strida mot de etiska riktlinjerna. Företagets slutsats att han överträtt reglerna i aktiebolagslagen stämmer inte. Han har inte varit delaktig i den dagliga driften, däremot har han fullgjort arbetsuppgifter som ankommer på en styrelseledamot. – Han har sammanfattningsvis inte haft någon otillåten bisyssla och har inte avsiktligt agerat i strid med företagets regler.

Sedan licenshavaren erhållit disciplinutskottets preliminära beslut har han anfört att han inte har några synpunkter på beslutet och att han därmed instämmer i utskottets bedömning att påföljden kan stanna vid en varning.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Licenshavaren har bestritt att han rekommenderat kunder att sälja värdepapper för att köpa konst. Liksom disciplinutskottet finner disciplinnämnden att detta, mot hans bestridande, inte kan anses visat i ärendet.

Det är däremot klarlagt att licenshavaren förmedlat kontakt mellan en kund i företaget och firma Z, som bedriver konstverksamhet, och att han angetts som handläggare på faktura från bolaget X avseende provision samt att han, i vart fall en gång, erhållit provision om 124 500 kr.

Enligt företagets etiska riktlinjer, som grundar sig på Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska regler i värdepappersinstitut, ska en anställd inte ägna sig åt sidoverksamhet innan arbetsgivaren blivit informerad om detta och tagit ställning till lämpligheten av uppdraget. Licenshavaren har i strid med företagets etiska riktlinjer underlåtit att informera företaget om den aktuella verksamheten. Företaget har därför inte fått möjlighet att ta ställning till lämpligheten av denna. I detta fall har det dessutom utgått en inte obetydlig ersättning för uppdraget.

När det gäller företagets påstående att licenshavaren synes ha uppträtt som styrelsemålvakt står uppgift mot uppgift, och inom ramen för det disciplinära förfarandet har förhållandena inte klarlagts med tillräcklig grad av säkerhet. Det är emellertid utrett i ärendet att licenshavaren har haft ett uppdrag som ensam styrelseledamot i och företrädare för bolag Y, vilket han inte har anmält eller fått något uttryckligt godkännande för. Han har därmed även i den delen brutit mot företagets etiska riktlinjer.

Reglerna om bisysslor och annan sidoverksamhet har stor betydelse för allmänhetens förtroende för arbetsgivarens verksamhet. Det är därför viktigt att anställda fullgör sin anmälningsplikt till arbetsgivaren och att anställda inte ägnar sig åt sidoverksamhet eller åtar sig privata uppdrag utan att detta först har godkänts av arbetsgivaren. De regelöverträdelser som licenshavaren har gjort sig skyldig till är från principiell synpunkt av allvarlig art och det föreligger grund för återkallelse av hans licens. Med hänsyn till att det, förutom styrelseuppdraget, endast är visat att det varit fråga om en förmedlad konstaffär, anser disciplinnämnden liksom utskottet att påföljden – om än med viss tvekan – kan stanna vid en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, f.d. justitierådet Marianne Lundius, direktören Carl-Johan Högbom, direktören Jack Junel och direktören Kajsa Lindståhl.